

SEKSYEN 6:

SEKTOR AWAM DISATUKAN

- Kerajaan Negeri
- Kerajaan Am
- Syarikat Awam Bukan Kewangan
- Sektor Awam Disatukan

SEKSYEN 6: SEKTOR AWAM DISATUKAN

Kerajaan Negeri

Hasil disatukan bagi kerajaan negeri pada 2018 diunjur RM20.6 bilion terdiri daripada RM16 bilion atau 77.7% hasil janaan negeri manakala selebihnya pemberian daripada Kerajaan Persekutuan. Royalti petroleum, pendapatan pelaburan dan premium tanah berjumlah RM9.6 bilion atau 60% daripada hasil janaan negeri. Hasil negeri Sarawak, Sabah, Terengganu, Selangor dan Johor meliputi 82.5% atau RM13.2 bilion daripada keseluruhan hasil janaan negeri.

Hasil cukai dianggar 23.8% atau RM4.9 bilion daripada jumlah hasil disatukan disumbang oleh kutipan *cukai langsung* sebanyak RM3.1 bilion dan kutipan *cukai tidak langsung* sebanyak RM1.8 bilion. Cukai langsung terutamanya terdiri daripada cukai ke atas sumber asli seperti tanah, lombong dan perhutanan manakala cukai tidak langsung terdiri daripada cukai ke atas aktiviti hiburan dan cukai jualan (bagi Sabah dan Sarawak). Jadual Kesepuluh Perlembagaan Persekutuan, Bahagian V, Sumber Tambahan Hasil Yang Diserahhakkan Kepada Negeri Sabah Dan Sarawak menetapkan cukai jualan negeri sebagai sebahagian daripada sumber hasil negeri. Pada masa ini, kerajaan negeri Sabah dan Sarawak hanya mengenakan cukai jualan ke atas minyak sawit mentah, minyak isirong sawit mentah dan aktiviti perjudian.

Hasil bukan cukai mewakili 61.5% atau dianggar RM12.7 bilion daripada hasil disatukan. Komponen utama hasil bukan cukai ialah royalti petroleum, pendapatan pelaburan dan premium tanah yang berjumlah RM9.6 bilion. **Terimaan bukan hasil** pula dianggar berjumlah RM3 bilion terutamanya daripada pemberian dan bayaran balik oleh Kerajaan Persekutuan.

Jumlah perbelanjaan disatukan bagi kerajaan negeri dijangka meningkat 21.3% kepada RM23.5 bilion. Perbelanjaan mengurus (OE) dijangka bertambah 16.3% kepada RM11.4 bilion terutamanya disebabkan emolumen serta perkhidmatan dan bekalan yang lebih tinggi. Perbelanjaan pembangunan (DE) juga dijangka meningkat 26.4% kepada RM12.1 bilion untuk membiayai aktiviti pertanian dan pembangunan luar bandar, perumahan, kemudahan awam, saliran dan pengairan, projek bekalan air serta menaik taraf infrastruktur fizikal untuk menyokong aktiviti perniagaan dan perindustrian. Oleh yang demikian, kedudukan kewangan disatukan kerajaan negeri pada 2018 dianggar mencatat lebih semasa sebanyak RM9.1 bilion. Walau bagaimanapun, baki keseluruhan kerajaan negeri dijangka mencatat defisit RM2.7 bilion atau 0.2% daripada KDNK selepas mengambil kira DE yang lebih tinggi.

Jadual 6.1. Kedudukan Kewangan Kerajaan Negeri Disatukan 2017 – 2018

	RM juta		Perubahan (%)	
	2017	2018 ¹	2017	2018 ¹
Hasil	21,639	20,572	8.7	-4.9
Perbelanjaan mengurus	9,830	11,428	-4.3	16.3
Baki semasa	11,809	9,144		
Perbelanjaan pembangunan kasar	9,589	12,120	7.9	26.4
Kumpulan Wang Pembangunan	9,476	11,795	8.5	24.5
Kumpulan Wang Bekalan Air	113	325	-24.7	187.6
Tolak: Terimaan balik pinjaman	280	321	1.9	14.6
Perbelanjaan pembangunan bersih	9,309	11,799	8.1	26.7
Baki keseluruhan	2,500	-2,655		
% kepada KDNK	0.2	-0.2		

¹ Anggaran.

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia

Jadual 6.2. Kedudukan Kewangan Kerajaan Am Disatukan 2017 – 2019

	RM juta			Perubahan (%)		
	2017	2018 ¹	2019 ²	2017	2018 ¹	2019 ²
Hasil	263,031	276,599	304,819	4.7	5.2	10.2
Perbelanjaan mengurus	245,325	265,699	289,455	3.6	8.3	8.9
Baki semasa	17,706	10,900	15,365			
Perbelanjaan pembangunan	50,683	62,794	61,132	8.0	23.9	-2.6
Baki keseluruhan	-32,977	-51,894	-45,768			
% kepada KDNK	-2.4	-3.6	-3.0			

¹ Anggaran disemak semula.

² Anggaran belanjawan, tidak termasuk langkah Belanjawan 2019.

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia.

Kerajaan Am

Menurut IMF, sektor kerajaan am merangkumi unit institusi residen yang menjalankan fungsi kerajaan sebagai aktiviti utama. Fungsi ekonomi utama unit kerajaan termasuk menyediakan barangan dan perkhidmatan kepada komuniti tidak berasaskan pasaran, mengagihkan semula pendapatan dan kekayaan dengan cara pindahan dan membiayai aktiviti terutama melalui cukai atau pindahan wajib lain. Di Malaysia, kerajaan am terdiri daripada Kerajaan Persekutuan, kerajaan negeri, kerajaan tempatan dan badan berkanun.

Kedudukan kewangan disatukan bagi kerajaan am dijangka mencatat lebihan akaun semasa yang lebih rendah iaitu RM10.9 bilion pada 2018 disebabkan oleh peningkatan OE yang lebih tinggi (RM20.4 bilion; 8.3%) berbanding hasil (RM13.6 bilion; 5.2%). Jumlah DE

kerajaan am dijangka meningkat 24% kepada RM62.8 bilion terutamanya disebabkan DE Kerajaan Persekutuan yang lebih tinggi. Sektor kerajaan am dianggar mencatat defisit keseluruhan lebih tinggi sebanyak RM51.9 bilion iaitu 3.6% daripada KDNK pada 2018 setelah mengambil kira semua pindahan dan pinjaman bersih di antara setiap unit kerajaan am.

Semua unit kerajaan kecuali kerajaan tempatan dijangka mencatat defisit lebih tinggi pada 2018 setelah mengambil kira semua pindahan dan pinjaman bersih di antara setiap unit. Di bawah peruntukan undang-undang, unit selain Kerajaan Persekutuan hanya boleh meminjam daripada atau dengan kelulusan Kerajaan Persekutuan. Oleh yang demikian, pendedahan terhadap risiko kredit kerajaan am terkawal di peringkat Kerajaan Persekutuan. Justeru, defisit akan dibiayai melalui rizab terkumpul dan pinjaman Kerajaan Persekutuan.

Syarikat Awam Bukan Kewangan

Hasil disatukan bagi syarikat awam bukan kewangan (SABK) pada 2018 dianggar mencatat sedikit kenaikan iaitu 1.9% kepada RM376 bilion. Pertumbuhan ini disumbangkan terutamanya oleh sektor utiliti dan telekomunikasi berikutan permintaan utiliti yang lebih tinggi dan asas pelanggan yang lebih luas. Perbelanjaan semasa disatukan juga dijangka meningkat 9.3% kepada RM317 bilion pada 2018 terutamanya berikutan aktiviti pembaikan dan penyelenggaraan loji penapisan minyak yang lebih tinggi serta kos input dalam sektor utiliti disebabkan kenaikan

Jadual 6.3. Kedudukan Kewangan SABK¹ Disatukan 2017 – 2018

	RM juta		Perubahan (%)	
	2017	2018 ²	2017	2018 ²
Hasil	368,917	375,969	10.2	1.9
Perbelanjaan semasa	290,067	317,038	6.5	9.3
Baki semasa	78,850	58,931		
Perbelanjaan modal	88,865	85,956	-3.7	-3.3
Baki keseluruhan	-10,015	-27,025		
% kepada KDNK	-0.7	-1.9		

¹ Merujuk kepada 28 SABK utama.

² Anggaran.

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia.

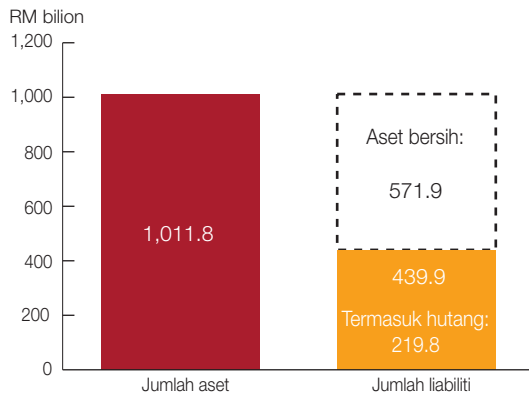
harga bahan api. Berikutan lebih semasa bersih yang lebih kecil sebanyak RM58.9 bilion, baki keseluruhan disatukan SABK dijangka mencatat defisit yang lebih tinggi sebanyak RM27 bilion atau 1.9% daripada KDNK.

Perbelanjaan modal disatukan SABK dijangka terus berkurang kepada RM86 bilion berikutan beberapa projek utama telah siap khususnya dalam sektor tenaga dan utiliti serta pelaburan ekuiti yang lebih rendah. Projek yang telah siap termasuk PETRONAS LNG Train 9, Floating

LNG 1, Sabah-Sarawak Gas Pipeline, loji Sabah Ammonia Urea dan Loji Janakuasa Arang Batu Manjung (Manjung 5). Sementara itu, Kompleks Pengerang Bersepadu (PIC) dan Loji Janakuasa Arang Batu Jimah telah siap 92% pada suku kedua 2018 serta dijadualkan beroperasi pada 2019. Walau bagaimanapun, SABK dalam sektor telekomunikasi dan penerbangan terus meningkatkan pelaburan selaras dengan pasaran yang semakin berkembang.

Jumlah liabiliti SABK pada akhir 2017 mencatat RM439.9 bilion dengan keseluruhan hutang terkumpul berjumlah RM219.8 bilion. Walau bagaimanapun, liabiliti tersebut disokong oleh jumlah aset yang besar iaitu RM1,011.8 bilion seterusnya menghasilkan nilai bersih sebanyak RM571.9 bilion. Justeru, SABK berupaya membiayai defisit melalui pendapatan terkumpul dan pinjaman yang disokong oleh aset berkualiti serta aliran pendapatan masa hadapan.

Rajah 6.1. Aset dan Liabiliti SABK (Akhir 2017)

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia.

Sektor Awam Disatukan

Pelaporan kedudukan kewangan disatukan bagi sektor awam¹ (CPS) bertujuan menganggarkan saiz sektor awam, mengukur kesannya ke atas ekonomi secara makro dan mengenal pasti sumber risiko fiskal. Penyatuan tersebut memerlukan

Jadual 6.4. Kedudukan Kewangan Sektor Awam Disatukan 2017 – 2019

	RM juta			Perubahan (%)		
	2017	2018 ¹	2019 ²	2017	2018 ¹	2019 ²
Hasil	224,316	231,012	230,830	0.9	3.0	-0.1
Perbelanjaan mengurus	245,121	265,413	289,405	3.7	8.3	9.0
Baki semasa SABK	117,181	103,040	109,526			
Baki semasa sektor awam	96,376	68,639	50,951			
Perbelanjaan pembangunan	139,456	147,583	139,817	0.3	5.8	-5.3
Kerajaan am	50,591	61,627	61,040	8.2	21.8	-1.0
SABK	88,865	85,955	78,777	-3.7	-3.3	-8.4
Baki keseluruhan	-43,080	-78,944	-88,866			
% kepada KDNK	-3.2	-5.5	-5.8			

¹ Anggaran disemak semula.

² Anggaran Belanjawan tidak termasuk langkah Belanjawan 2019.

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia.

¹ Merangkumi kerajaan am dan syarikat awam bukan kewangan (SABK).

semua pindahan dan pinjaman bersih di antara setiap unit sektor awam diasingkan. Walaupun anggaran CPS dapat memenuhi tujuan tersebut, namun penilaian prestasi kewangan CPS perlu dibezakan antara kerajaan am iaitu unit yang berorientasikan sosial; dan SABK iaitu unit yang memaksimumkan keuntungan. Oleh itu, defisit SABK lebih tinggi disebabkan oleh perbelanjaan modal tidak semestinya menggambarkan prestasi kewangan yang merosot kerana perbelanjaan tersebut dikelaskan sebagai pembentukan aset yang menjana pendapatan. Sementara itu, perbelanjaan modal kerajaan am yang menyumbang kepada defisit lebih tinggi boleh dikaitkan dengan prestasi kewangan² unit tersebut.

Kedudukan kewangan CPS dijangka mencatat lebih semasa lebih rendah iaitu RM68.6 bilion. Penurunan ini disebabkan oleh unjuran perbelanjaan mengurus Kerajaan Persekutuan yang lebih tinggi dan anggaran lebih semasa SABK yang lebih rendah. Di samping itu, walaupun perbelanjaan modal SABK lebih rendah, DE disatukan bagi sektor awam dijangka meningkat kepada RM147.6 bilion terutamanya disebabkan oleh perbelanjaan kerajaan am yang lebih tinggi. Oleh yang demikian, defisit keseluruhan CPS setelah mengambil kira semua pindahan dan pinjaman bersih dianggar berjumlah RM78.9 bilion atau 5.5% daripada KDNK pada 2018.

² Perbelanjaan modal bagi kerajaan am ialah pembentukan aset. Walau bagaimanapun, aset tersebut bertujuan menghasilkan faedah sosioekonomi dan bukan menjana pendapatan kewangan kerana fungsi utama kerajaan adalah untuk menyediakan barangan dan perkhidmatan kepada komuniti tidak berasaskan pasaran. Dalam hal ini, perbelanjaan modal merupakan perbelanjaan.